

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	19 augustus 2020	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2020-0589	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	820AF777	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	24 maart 2020	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften en beperkingen - kaart planlocatie - evaluatie geschikte leefgebieden	ONDERWERP	Ontheffing ruimtelijke ingrepen groot onderhoud De Aa, in Breukelen, gemeente Stichtse Vecht

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 24 maart 2020 van Waternet om ontheffing in het kader van artikel 3.8, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 3.10, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder b van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de waterspitsmuis voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 1 december 2021.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het dijktraject langs de rivier Aa, tussen Oud-Aa en Nieuwer ter Aa, in de gemeente Stichtse Vecht. Het plangebied bestaat uit de locaties waar werkzaamheden plaatsvinden die effect kunnen hebben op de waterspitsmuis. De werkzaamheden hebben tot doel de kade aan de opgelegde veiligheidseisen te laten voldoen. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10 van de wet voor wat betreft de waterspitsmuis (*Neomes fodiens*) voor de periode van vanaf verzending van dit besluit tot en met 1 december 2021.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

IV. Toetsingskader

De waterspitsmuis is beschermd ingevolge artikel 3.10, eerste lid, van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep**Motivering**

Binnen het plangebied, langs de oevers van de Aa, is op meerdere plaatsen de waterspitsmuis aangetroffen. Door het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen voortplantings- en rustplaatsen van de waterspitsmuis worden beschadigd en vernield. Hiervoor is een ontheffing noodzakelijk.

Tijdens de dijkverbetering wordt in het leefgebied van de waterspitsmuis gewerkt, waarbij het leefgebied gemaaid, vergraven en vervolgens hersteld wordt. Hierbij worden 6 tot 13 territoria van de soort geraakt. Op één locatie treedt permanent verlies op van leefgebied van de waterspitsmuis. Als gevolg van het project zullen de territoria ongeschikt worden, waarbij maximaal 12 territoria tijdelijk en maximaal één territorium permanent. Het verwonden en doden van individuen wordt voorkomen door het treffen van de volgende maatregelen:

- De oevervegetatie wordt op locaties met werkzaamheden in of langs de oever volledig gemaaid in de maanden september en/of oktober, zodat in de daaropvolgende winterperiode geen oevervegetatie aanwezig is. Dit is buiten de kwetsbare periode van voortplanting van de waterspitsmuis, van april tot september (zoogdiervereniging.nl) en nog voor de kwetsbare periode van overwintering.
- In de overige trajecten wordt de oevervegetatie gespaard. Zodoende blijft voldoende alternatief leefgebied voor de waterspitsmuis behouden.

Als gevolg van het project zullen individuen moeten uitwijken naar geschikte leefgebieden nabij het plangebied. Nabij het plangebied is echter ruim voldoende alternatief leefgebied voorradig, zowel voor de tijdelijke als permanente vestiging van individuen (zie bijlage 3).

Op de locaties waar de oevervegetatie zich kan herstellen worden geen lange-termijn effecten voorzien. Na herstel van de oevervegetatie na circa twee jaar vormt de oever wederom een geschikt leefgebied waar de waterspitsmuis zich kan vestigen. Op de locatie waar de oevervegetatie zich naar verwachting niet afdoende zal herstellen wordt herstel van het leefgebied niet voorzien. De hervestiging van Waterspitsmuis wordt hier niet verwacht. Het betreft circa 175 meter en maximaal één territorium. Door het ruime aanbod aan alternatief leefgebied, de beschikbaarheid van onbezette territoria en het herstel van tijdelijk aangetaste leefgebieden worden lange-termijn effecten echter niet verwacht. De voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Hiermee wordt echter niet voorkomen dat er leefgebied van de waterspitsmuis aangetast wordt. Hiervoor is dan ook een ontheffing nodig.

De landelijke staat van instandhouding van de waterspitsmuis is niet bekend (zoogdiervereniging.nl). Door de verborgen levenswijze wordt de waterspitsmuis weinig waargenomen. In de omgeving van het plangebied zijn recent zes waarnemingen bekend in de periode 2010-2020 (NDFF). Door het voorkómen van het verwonden en doden van individuen en het ontbreken van lange termijn-effecten op het grootste deel van het traject, wordt uitgesloten dat het project leidt tot een aantasting van de staat van instandhouding van de soort in de regio en in Nederland.

Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de waterspitsmuis niet in het geding door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Belang van de aanvraag

U heeft ontheffing aangevraagd op grond van het belang van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied, en in het algemeen belang.

De Aa is een regionale kering. Dit type dijken wordt door de provincie Utrecht aangewezen, die er tevens de normen voor opstelt. Waternet brengt periodiek verslag uit aan de provincie over de toestand van haar dijkvakken.

Een toetsing op faalmechanismen van de Aa heeft uitgewezen dat de dijk niet voldoet aan de normering wat betreft hoogte en stabiliteit binnenwaarts (Van den Broek, 2020). Om aan de normering te voldoen moet Waternet groot onderhoud uitvoeren.

De kering moet worden opgehoogd en plaatselijk worden versterkt in het kader van de waterveiligheid en is van groot en dwingend belang.

Hiervoor zijn de volgende argumenten aangereikt:

- Bij een dijkdoorbraak is het niet uit te sluiten dat er menselijke slachtoffers vallen.
- Verbetering van de dijk is nodig om nu en de komende 30 jaar aan de veiligheidsnormen van de provincie Utrecht te voldoen.
- Als de dijk doorbreekt zal de achterliggende polder onder water komen te staan. De kans op economische schade aan de percelen en gebouwen in de polder is groot.
- Als de dijk doorbreekt loopt het hoge peilvak leeg. Schade aan gebouwen en percelen door het droogvallen van de hoge veengronden is aannemelijk. Onherstelbare schade aan de veenbodem is dan niet uit te sluiten.

Op basis hiervan wordt geconcludeerd dat het wettelijk genoemde belang van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied, en in het algemeen belang van toepassing zijn op het onderhoudsproject.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat de genoemde belangen voldoende onderbouwd zijn om zwaarder te mogen wegen dan het beschermingsbelang dat volgt uit de verbodsbepalingen die dienen ter bescherming van de waterspitsmuis.

Alternatievenafweging

Verbeteropgave en oplossingen

Voor het onderhoudsproject is onderzocht welke maatregelen kansrijk zijn om de dijk weer te laten voldoen aan de normen voor de hoogte en stabiliteit. Het beoordelingsproces van de kansrijke maatregelen (varianten) heeft geleid tot de voorkeursdijkverbeteringsmaatregel zoals beschreven in de variantenafweging (Haverkamp, 2020). De dijkverbeteringsmaatregel 'ophogen met grond & maatwerk' is beoordeeld als voorkeursvariant. Dit is tevens de meest gunstige variant voor de waterspitsmuis, aangezien oeverzones zich kunnen herstellen. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld constructieve oplossingen waarbij oevers beschoeid worden tot boven de waterlijn.

Maatregelen beschermde soorten

Tijdens de uitvoering wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de aanwezige planten en dieren, waaronder de beschermde soort. De maatregelen voor de beschermde soort zijn gebaseerd op beschikbare en actuele (kennis)documenten. Alternatieven met minder negatieve effecten op (beschermde) natuur en met behoud van de realisatie van de projectdoelen zijn niet beschikbaar.

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

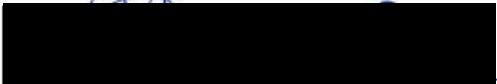
Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan:

- RUD Utrecht, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Waternet op 24 maart 2020, gelet op artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Waternet

Adres: Postbus 94370

Postcode en woonplaats: 1090 GJ Amsterdam

Ontheffing 820AF777 voor het tijdvak van verzending van dit besluit tot en met 1 december 2021

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de waterspitsmuis (*Neomes fodiens*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het dijktraject langs de rivier Aa, tussen Oud-Aa en Nieuwer ter Aa, in de gemeente Stichtse Vecht (kaart locatie zie bijlage 1 bij dit besluit).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient (aanvullend) de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied, inclusief kaart;
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Wie is de begeleidende ecooloog (inclusief contactgegevens);
 - e. Welke activiteiten zijn/worden door de ecooloog begeleid;
 - f. Hoe er wordt/is omgegaan met onverwachte (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder dient, twee weken voorafgaand aan de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen die invloed hebben op de beschermde soorten, het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in voorschrift 5 bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. Tijdens de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden zoals goedkeuring / vrijgeven door een ecooloog, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en gekozen mitigerende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften 9 en 10, geregistreerd.
9. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 6 van het Activiteitenplan Groot onderhoud de Aa, (zie bijlage 2) dienen te worden opgevolgd.

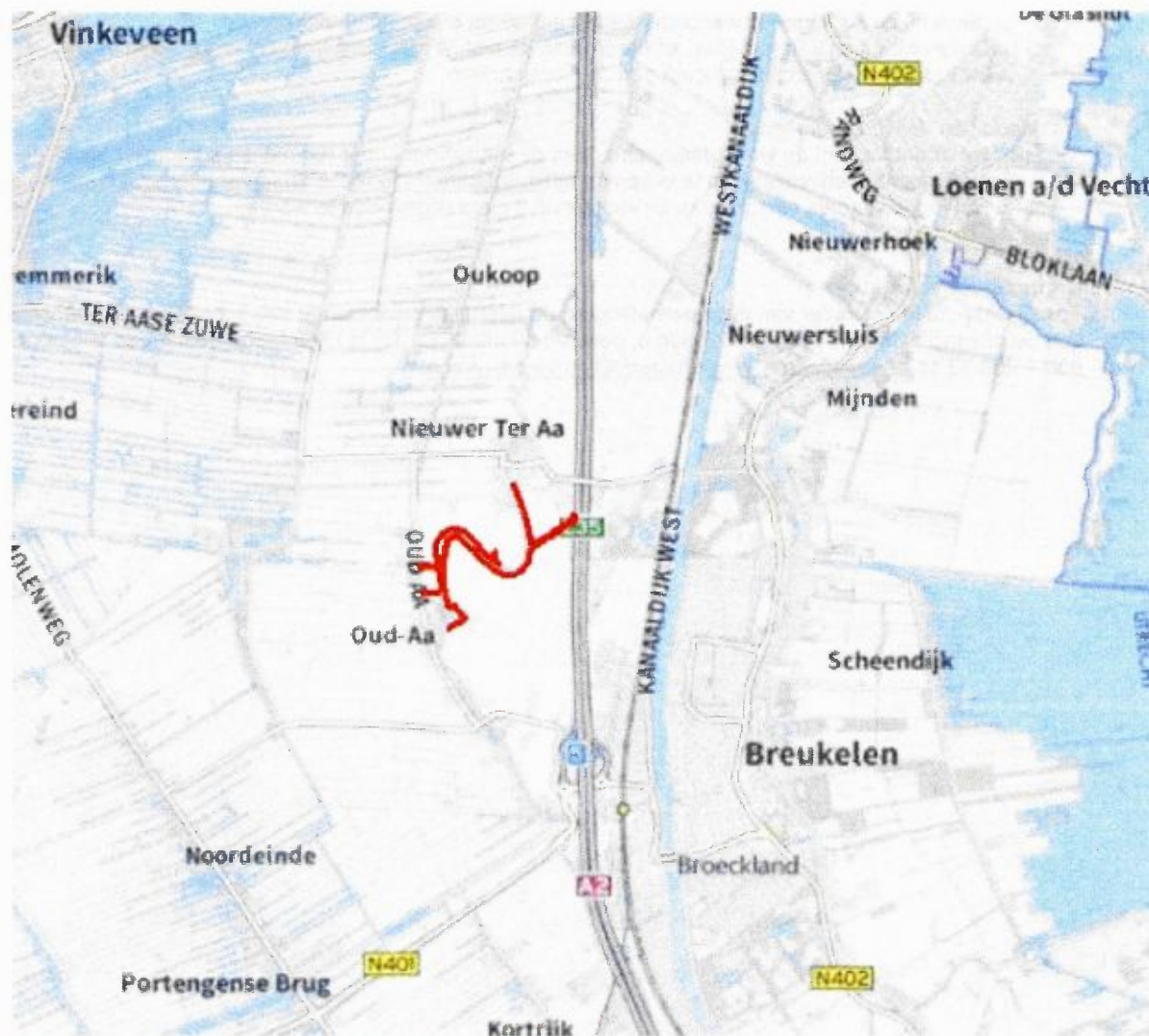
10. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn op de planlocatie.
11. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Na afloop van de werkzaamheden

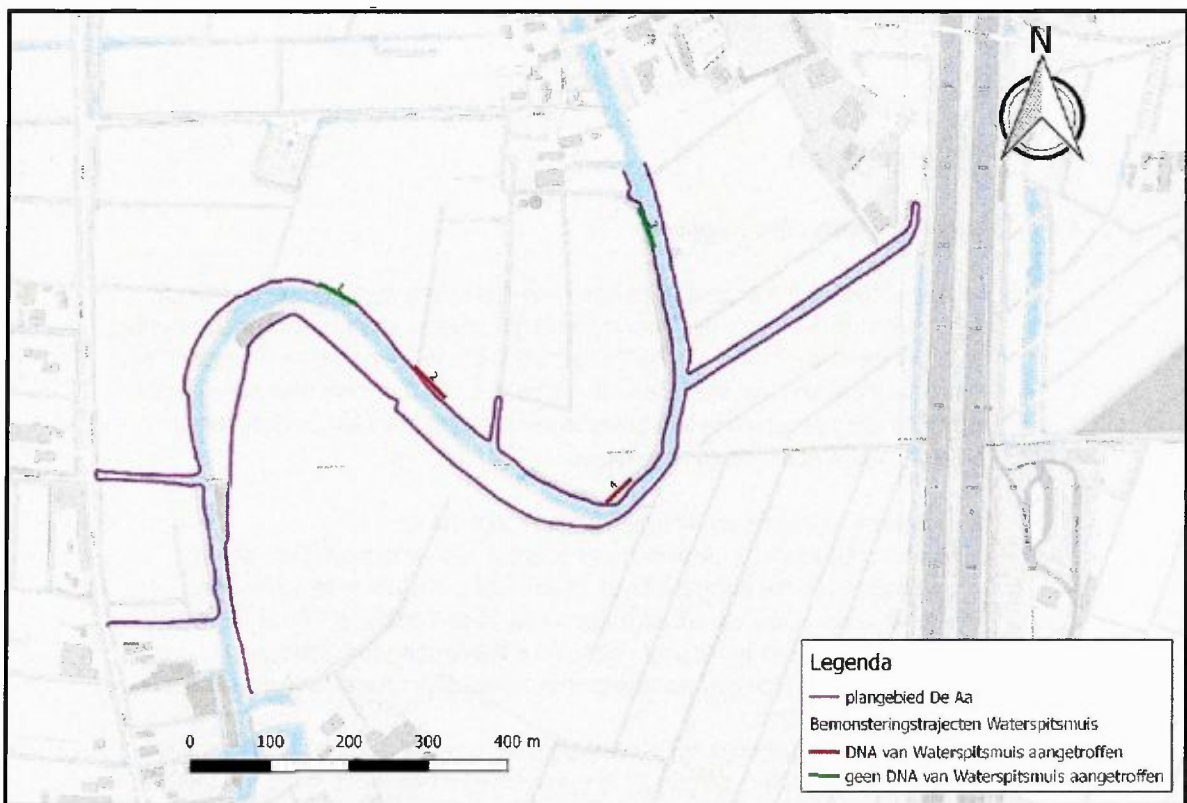
12. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven bij voorschrift 8 dient bijgevoegd te worden.

Contactgegevens

Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht, bereikbaar op telefoonnummer 030 – 258 33 11 of e-mailadres servicebureau@provincie-utrecht.nl.

Figuur 1. Ligging plangebied (rood)

Afbeelding 4. Plangebied (paars) met aangetroffen (rood) / afwezigheid (groen) van DNA van Waterspitsmuis.

6 Maatregelen

6.1 Algemene werkwijze zorgplicht

Waternet stelt voor alle werkzaamheden een ecologisch werkprotocol op met van toepassing zijnde maatregelen om zorgvuldig te werken, maatregelen om overtreding te voorkomen en met voorschriften volgend uit een ontheffing. Het werkprotocol Wet natuurbescherming maakt deel uit van het bestek, waardoor alle betrokken partijen op de hoogte zijn van de vereiste maatregelen voor flora en fauna. Het concept-werkprotocol is opgenomen als bijlage 6.

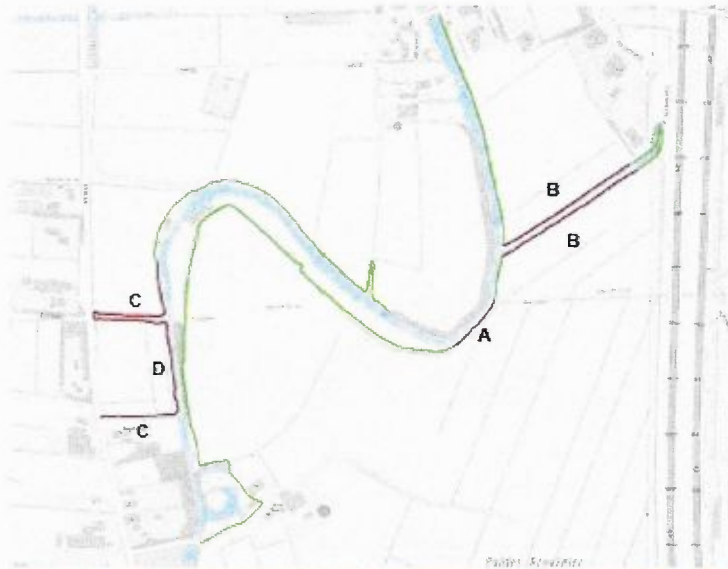
De volgende algemene maatregelen worden opgenomen:

- Maai voorafgaand aan de werkzaamheden om ervoor te zorgen dat dieren wegvluchten en het plangebied niet interessant is om zich in te huisvesten.
- Voorkom aantasting van broedgevallen door buiten de broedperiode te werken (grootweg maart t/m juli) of door ecologische begeleiding in te schakelen.
- Behoud te allen tijde een vluchtweg voor dieren, zodat deze de werkzaamheden kunnen ontvluchten.
- Voer werkzaamheden in het water in beginsel uit in de periode september t/m maart mits er geen ijsgang is. Dit is buiten de voortplantingsperiode van amfibieën en vissen.
- Als het nodig is om de watergang leeg te pompen (nu nog niet duidelijk): vang de aanwezige dieren tijdig weg en verplaats deze naar ongestoorde delen nabij het plangebied.
- Voorkom continue sterke verlichting van de Aa tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode april t/m oktober. Zodoende wordt verstoring van vleermuizen voorkomen.

6.2 Soortspecifieke maatregelen Waterspitsmuis

- Maai de oevervegetatie op locaties met werkzaamheden in of langs de oever volledig in de maanden september en/of oktober, zodat in de daaropvolgende winterperiode geen oevervegetatie aanwezig is. Dit is buiten de kwetsbare periode van voortplanting van april tot september (zoogdiervereniging.nl) en nog voor de kwetsbare periode van overwintering.
- Spaar de oevervegetatie in overige trajecten. Zodoende blijft voldoende alternatief leefgebied voor Waterspitsmuis behouden.

Memo

Datum
21 maart 2020

Pagina
2 van 5

Figuur 2. Deel van het plangebied met werkzaamheden in de oeverzone (rood) en minimaal een meter buiten de oeverzone (groen).

Het beheer

Watemet voert beheer- en onderhoudswerkzaamheden uit in en langs de Aa. De oevers van de Aa worden eenmaal jaarlijks gemaaid, waarbij reeds rekening gehouden wordt met Waterspitsmuis. Zodoende wordt conform de gedragscode van de waterschappen (Unie van Waterschappen, 2019²) minimaal 50% van de oevervegetatie gespaard, ook in de winterperiode (mondelinge mededeling gebiedsbeheerder Watemet).

Groene trajectdelen

Op de groene trajectdelen worden uitsluitend werkzaamheden voorzien ter plaatse van droge gronden of in steile poldersloten zonder oeverbegroeiing. Minimaal een meter oeverzone blijft hierbij gespaard en werkzaamheden in geschikt habitat van Waterspitsmuis worden niet voorzien. Negatieve effecten op Waterspitsmuis zijn hier niet aan de orde.

Deellocatie A

Op deellocatie A worden werkzaamheden in de oever voorzien. De grotendeels afgeslagen oever zal worden hersteld met houten oeverbeschoeiing waarachter grond wordt aangevuld tot de kruinophoging van ca. 40 centimeter. Aanvullend kan de teensloot landinwaarts verlegd worden. Om de werkzaamheden uit te kunnen voeren wordt de aanwezige beschoeiing (indien nog aanwezig) en vegetatie over ongeveer 100 meter verwijderd. De nieuwe beschoeiing wordt op de waterlijn geplaatst en het talud wordt flauw (1:2) aangelegd, waardoor de ontwikkeling van een nieuwe oevervegetatie aannemelijk is. Het leefgebied van Waterspitsmuis, de begroeide oeverzone, gaat hierdoor tijdelijk verloren.

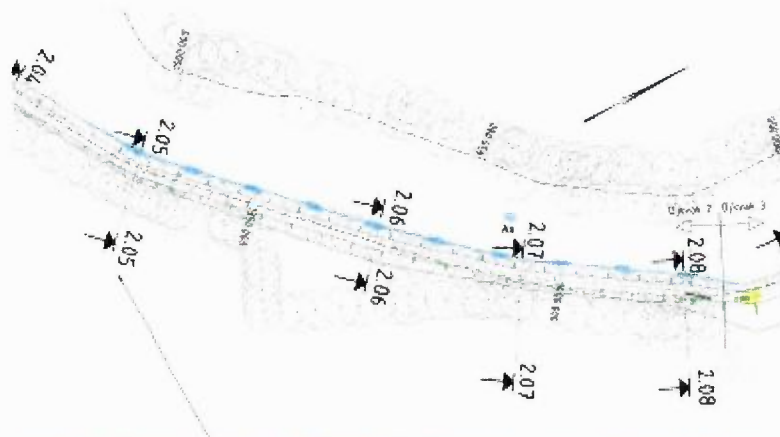
² Gedragscode Wet natuurbescherming, onderdeel Soorten, deel bestendig beheer en onderhoud. Unie van Waterschappen, 2019.

Memo

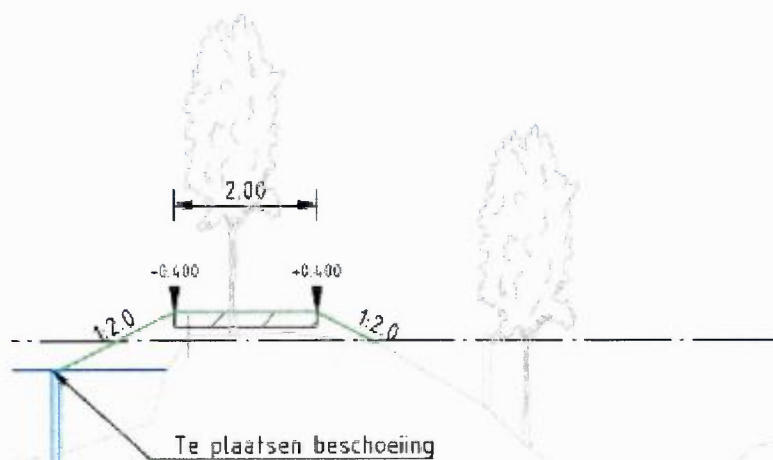
Door de jaarmond aanwezige begroeiing langs De Aa is jaarmond gebruik van de oeverzone door Waterspitsmuis aannemelijk. De teensloot vormt geen geschikt leefgebied voor Waterspitsmuis door het ontbreken van voldoende gevarieerde oeverbegroeiing.

Datum
21 maart 2020

Pagina
3 van 8

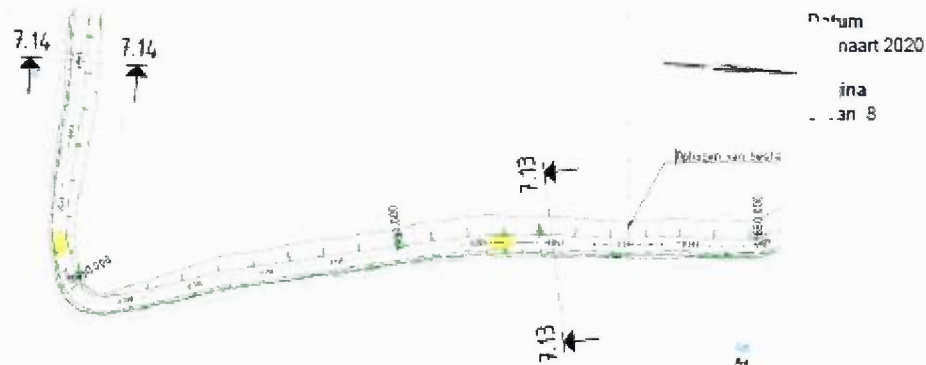

Figuur 3. Uitsnede ontwerp deellocatie A. Werkzaamheden: ophogen (groen), beschoeiingswerk (blauw). Kap is niet weergegeven.

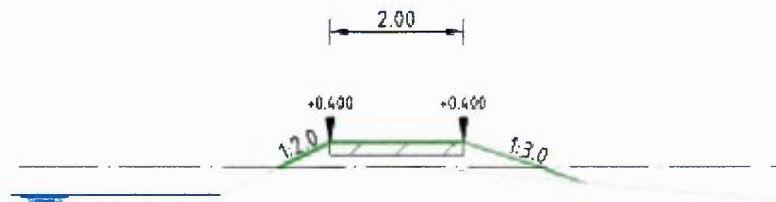

Figuur 4. Dwarsprofiel 2.07. Werkzaamheden: ophogen (groen) en beschoeien (blauw). NB. Mogelijk wordt de teensloot nog verlegd.

Memo

Figuur 10. Ontwerp deellocatie C (gedeeltelijk). Werkzaamheden: ophogen (groen).

Figuur 11. Dwarsprofiel 7.14. Werkzaamheden: ophogen (groen).

Figuur 12. Impressie deellocatie C. Fotodatum: 19 februari 2019.

Deellocatie D

Op deellocatie D wordt de zeer natte dijk over ca. 175 meter opgehoogd tot een kruinophoging van 40 centimeter en wordt de teensloot verlegd. Door de hoge vochtigheid van de dijk in combinatie met het uitblijven van beheer is hier een natte ruige vegetatie ontstaan en is de teensloot aan de onderzijde van de dijk verland. Een zone langs de Aa en een zone langs de huidige teensloot vormen geschikt leefgebied voor Waterspitsmuis. Herstel van het leefgebied van Waterspitsmuis wordt verwacht langs de Aa (oeverzone), en mogelijk langs de teensloot. Op voorhand is het nog onduidelijk of de vegetatie langs de teensloot geschikt leefgebied vormt voor Waterspitsmuis. Op basis van het voorzorgsprincipe wordt uitgegaan van permanent verlies van het leefgebied langs de greppel.

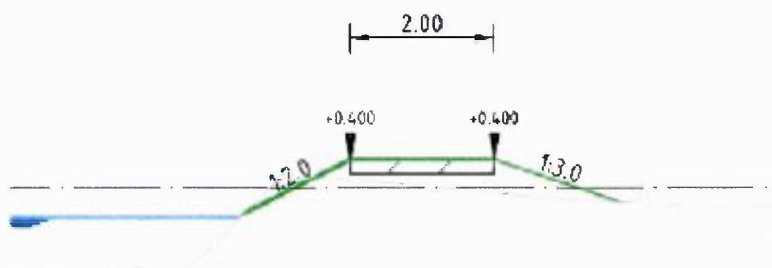
Memo

Datum
21 maart 2020

Pagina
5 van 8

Figuur 7. Uitsnede ontwerp deellocatie B. Werkzaamheden: ophogen (groen). De afbeelding is gericht op het noorden.

Figuur 8. Dwarsprofiel 3.08. Werkzaamheden: ophogen (groen).

Figuur 9. Impressie deellocatie B. Fotodatum: 19 februari 2019.

Deellocatie C

Op deellocatie C wordt de kruin met 40 centimeter opgehoogd. Hierbij wordt een smalle strook langs de waterlijn gespaard, maar plaatselijk is dit gespaarde deel minder dan een meter breed. Het maaien van de aanwezige vegetatie, voor zover nog niet uitgevoerd, kan nodig zijn om de grondwerkzaamheden uit te kunnen voeren. Door het ontbreken van ophogingswerkzaamheden langs de waterlijn wordt herstel van het leefgebied van Waterspitsmuis voorzien binnen één groeiperiode.

Memo

Effectenanalyse

In totaal wordt over 1.650 meter dijktraject gewerkt in of direct langs de oever (Tabel 1).

Datum
21 maart 2020

Pagina
8 van 8

Tabel 1. Overzicht effectenanalyse.

Locatie	Werkzaamheden in oeverzone	Lengte* (meter)	Tijdelijk/permanent verlies habitat
A	Beschoeien en ophogen	100	Tijdelijk
B	Ophogen	600	Tijdelijk
C	Maaien	700	Tijdelijk
D	Ophogen	250	Tijdelijk (175 meter) en permanent (175 meter)
TOTAAL		1.650	

* Lengte in geschikt leefgebied voor Waterspitsmuis: de begroeide oeverzone.

Door de aanleg van nieuwe gronden direct op de waterlijn en vrij flauwe taluds (1:2) wordt herstel van de oeverzone op korte termijn (o.a. een groeiseizoen) verwacht. In de overbruggingsperiode zullen Waterspitsmuizen tijdelijk moeten uitwijken naar andere leefgebieden nabij het plangebied.

Uitgaande van een gemiddeld territoriumlengte van 250 meter (Teunissen, 2020¹) en minimaal 1 tot maximaal 2 overlappende territoria per trajectlengte worden 6 tot 13 territoria getroffen.

Bij het natuuronderzoek is DNA van Waterspitsmuis vastgesteld op de helft van de bemonsteringslocaties. Alle bemonsteringslocaties betroffen geschikt leefgebied van Waterspitsmuis. Hierdoor is het aannemelijk dat niet alle beschikbare territoria bezet zijn.

De dijk langs de Aa in en nabij het plangebied heeft een lengte van ongeveer vijf kilometer en is vrijwel volledig geschikt voor Waterspitsmuis. De werkzaamheden in leefgebied van Waterspitsmuis betreffen daardoor maximaal twee derde van het totale beschikbare leefgebied langs De Aa nabij het plangebied.

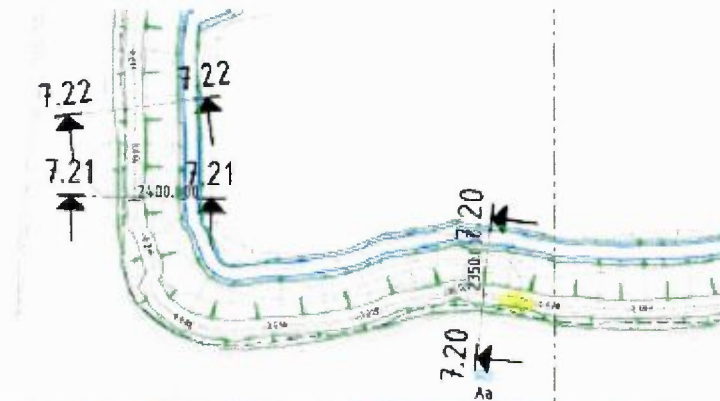
Als gevolg van regulier beheer en onderhoud blijft onder normale omstandigheden de helft van het beschikbare habitat behouden in de winterperiode. Als gevolg van project wordt ongeveer een derde verwijderd en wordt de resterende twee derde regulier beheerd (50% gemaaid). Tijdens het project blijft hierdoor een derde van het beschikbare habitat langs de Aa behouden, waar dit onder reguliere omstandigheden de helft zou zijn.

Op basis van het natuuronderzoek, de bezettingsgraad van beschikbare territoria en het behoud van ongeveer een derde leefgebied van Waterspitsmuis nabij het plangebied wordt geconcludeerd dat er te allen tijde voldoende alternatief leefgebied voor Waterspitsmuis behouden blijft, zowel bij tijdelijke als permanente aantasting van het leefgebied.

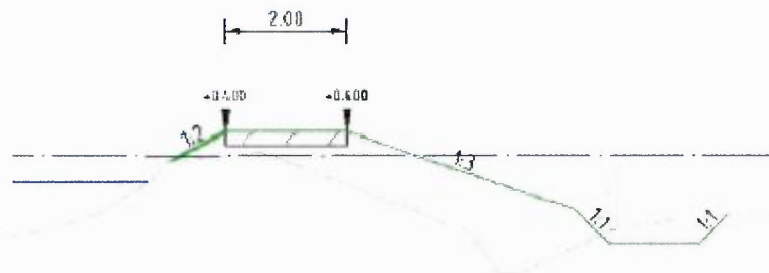
Memo

Datum
21 maart 2020

Pagina
7 van 8

Figuur 13. Ontwerp deellocatie D (gedeeltelijk). Werkzaamheden: ophogen (groen) en sloot verleggen (blauw).

Figuur 14. Dwarsprofiel 7.20. Werkzaamheden: ophogen en nieuwe slootbodems (groen).

Figuur 15. Impressie deellocatie D. Fotodatum: 19 februari 2019.

Memo

Effectenanalyse

In totaal wordt over 1.650 meter dijktraject gewerkt in of direct langs de oever (Tabel 1).

Datum
21 maart 2020

Pagina
8 van 8

Tabel 1. Overzicht effectenanalyse.

Locatie	Werkzaamheden in oeverzone	Lengte* (meter)	Tijdelijk/permanent verlies habitat
A	Beschoeien en ophogen	100	Tijdelijk
B	Ophogen	600	Tijdelijk
C	Maaien	700	Tijdelijk
D	Ophogen	250	Tijdelijk (175 meter) en permanent (175 meter)
TOTAAL		1.650	

* Lengte in geschikt leefgebied voor Waterspitsmuis: de begroeide oeverzone.

Door de aanleg van nieuwe gronden direct op de waterlijn en vrij flauwe taluds (1:2) wordt herstel van de oeverzone op korte termijn (ca. een groeiseizoen) verwacht. In de overbruggingsperiode zullen Waterspitsmuizen tijdelijk moeten uitwijken naar andere leefgebieden nabij het plangebied.

Uitgaande van een gemiddeld territoriumlengte van 250 meter (Teunissen, 2020¹) en minimaal 1 tot maximaal 2 overlappende territoria per trajectlengte worden 6 tot 13 territoria getroffen.

Bij het natuuronderzoek is DNA van Waterspitsmuis vastgesteld op de helft van de bemonsteringslocaties. Alle bemonsteringslocaties betroffen geschikt leefgebied van Waterspitsmuis. Hierdoor is het aannemelijk dat niet alle beschikbare territoria bezet zijn.

De dijk langs de Aa in en nabij het plangebied heeft een lengte van ongeveer vijf kilometer en is vrijwel volledig geschikt voor Waterspitsmuis. De werkzaamheden in leefgebied van Waterspitsmuis betreffen daardoor maximaal twee derde van het totale beschikbare leefgebied langs De Aa nabij het plangebied.

Als gevolg van regulier beheer en onderhoud blijft onder normale omstandigheden de helft van het beschikbare habitat behouden in de winterperiode. Als gevolg van project wordt ongeveer een derde verwijderd en wordt de resterende twee derde regulier beheerd (50% gemaaid). Tijdens het project blijft hierdoor een derde van het beschikbare habitat langs de Aa behouden, waar dit onder reguliere omstandigheden de helft zou zijn.

Op basis van het natuuronderzoek, de bezettingsgraad van beschikbare territoria en het behoud van ongeveer een derde leefgebied van Waterspitsmuis nabij het plangebied wordt geconcludeerd dat er te allen tijde voldoende alternatief leefgebied voor Waterspitsmuis behouden blijft, zowel bij tijdelijke als permanente aantasting van het leefgebied.